

אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן לְר' אֶלְעָזָר בְּרִיָּה, עַל דָּא כְּתִיב, (תהלים טו) יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלָם. אַתָּא ר' אֶלְעָזָר וְנָשִׁיק יְדוּי. בְּכַה ר' אַבָּא וְאָמַר, (תהלים קג) כָּרַחַם אָב עַל בָּנָיִם. מָאן יִרְחַם עַל ר' אֶלְעָזָר, וְלֹא שְׁלֵמָא מְלוּי, בַּר רַחֲמֵי דְמַר, זַפְּאָה חוּלְקָנָא, דְּזַכִּינָא לְמִשְׁמַע מְלִין אַלִּין קָמִיָּה, דְּלֹא נַכְסוּף בְּהוּ לְעֵלְמָא דְאַתִּי.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, הָא כְּהֵן אֹזֵן לָא כְּתִיב בְּיִתְרוֹ, כְּהֵן מְדִין כְּתִיב. אָמַר לִיה, כִּלְאֵי אִיהוּ חַד. בְּקַדְמִיתָא חֲמוּי דְיוֹסֵף, כְּהֵן אֹזֵן אֶקְרִי. וּלְבַתְּרָא חֲמוּי דְמִשָּׁה, כְּהֵן מְדִין. וְכִלְאֵי רְזָא חֲדָא, דְּהָא אַלִּין תְּרִין מִשָּׁה וְיוֹסֵף. בְּדַרְגָּא דְרְזָא חֲדָא קְיַימִין, בְּרְזָא דְאַת וְי'ו, תְּרִין וְוִין כְּחֲדָא. וּמַה דְאַתְמַר כְּהֵן מְדִין, רְזָא דָא אִשְׁתַּ מְדִינָיִם. (מִשָּׁה וְיוֹסֵף בְּרְזָא חֲדָא קְיַימִין, רְזָא דָא וְי'ו תְּרִין כְּחֲדָא).

אַרְיִים יְדוּי עַל רִישֵׁיהָ ר' אַבָּא וּבְכַה, אָמַר, נְהִירוּ דְאוּרִיִּיתָא סְלִקָא הַשְׁתָּא עַד רוּם רְקִיעָא דְכְרִסְיָא עֲלָאָה, לְבַתְּרָא דְיִסְתַּלַּק מִרְ מַעְלָמָא, מָאן יְנַהִיר נְהִירוֹ דְאוּרִיִּיתָא. וְוִי לְעֵלְמָא דְיִשְׁתָּאָר יְתוּם מִינְךָ. אָבַל מְלִין דְמַר יְתַנְהִירוּ בְּעֵלְמָא עַד דְּיִיתִי מְלִפָּא מְשִׁיחָא וְכַדִּין כְּתִיב, (ישעיה יא) וּמְלֵאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת יְי' וְגו'.

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כְּהֵן וְגו', רַבִּי חֲזִיָּא אָמַר, הָאִי קָרָא אִית לְאַסְתַּפְּלָא בֵּיה, בְּקַדְמִיתָא כְּתִיב, אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמִשָּׁה, וּלְבַתְּרָא כְּתִיב כִּי הוֹצִיא יְי'. אֲלֵא רְזָא דָא אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים, דָּא שְׁמָא דְאַגִּין עַל מִשָּׁה וְעַל יִשְׂרָאֵל, וְלֹא אֶתְעַדִּי מְנַיִיהוּ בְּגִלוּתָא. וּלְבַתְּרָא, שְׁמָא עֲלָאָה דְאַפִּיק לֹזֵן מִמְצָרִים. דְּהָא שְׁמָא קְדִישָׁא דְאַפִּיק לֹזֵן, בְּרְזָא דְיִוְבְלָא הוּא.

אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנֹו, עַל זֶה כְּתוּב (תהלים טו) יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלָם. כָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְנָשִׁיק יְדוּי. בְּכַה רַבִּי אַבָּא וְאָמַר, (שם קג) כָּרַחַם אָב עַל בָּנָיִם. מִי יִרְחַם עַל רַבִּי אֶלְעָזָר וְיִשְׁלִים דְּכְרִיו, חוּץ מֵאַהֲבַת מוֹרְנוּ? אֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ שְׁזַכִּינוּ לְשִׁמְעַ דְּכָרִים אֵלוֹ לְפָנָיו, שְׁלֵא נְבוֹשׁ בְּהֵם לְעוֹלָם הַבָּא.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, הָרִי כְּהֵן אֹזֵן לֹא כְּתוּב בְּיִתְרוֹ, אָבַל כְּהֵן מְדִין כְּתוּב. אָמַר לוֹ, הַכֹּל אַחַד. בְּתַחֲלָה חֲמוּי שֶׁל יוֹסֵף נִקְרָא כְּהֵן אֹזֵן, וְאַחַר כֶּף חֲמוּי שֶׁל מִשָּׁה - כְּהֵן מְדִין. וְהַכֹּל סוּד אַחַד. שֶׁהָרִי שְׁנֵי אֵלֶּה, מִשָּׁה וְיוֹסֵף, עוֹמְדִים בְּדַרְגָּה שֶׁל סוּד אַחַד בְּסוּד הָאוֹת וְי'ו, שְׁנֵי וְי'וֹיִם כְּאַחַד. וּמַה שְׁנַאֲמַר כְּהֵן מְדִין, סוּד זֶה אִשְׁתַּ מְדִינָיִם. (מִשָּׁה וְיוֹסֵף בְּסוּד אַחַד עוֹמְדִים, וְסוּד זֶה וְי'ו שְׁנֵי כְּאַחַד).

הָרִים יְדוּי עַל רִאשׁוֹ רַבִּי אַבָּא וּבְכַה. אָמַר, אֹזֵר הַתּוֹרָה עוֹלָה עִתָּה עַד רוּם הָרְקִיעַ שֶׁל הַכִּסֵּא הַעֲלִיּוֹן, אַחַר שֶׁיִּסְתַּלַּק מוֹרְנוּ מִהָעוֹלָם, מִי יֵאִיר אֶת אֹזֵר הַתּוֹרָה? אֹזֵר לְעוֹלָם שֶׁיִּשְׁאָר יְתוּם מִמֶּנּוּ, אָבַל דְּכָרִי בְּנֵנוּ יֵאִירוּ בְּעוֹלָם עַד שְׁיָבֵא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, וְאֵז כְּתוּב (ישעיה יא) וּמְלֵאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת ה' וְגו'.

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כְּהֵן וְגו'. רַבִּי חֲזִיָּא אָמַר, פְּסוּק זֶה יֵשׁ לְהַתְּבוּנָן בּוֹ, בְּתַחֲלָה כְּתוּב אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמִשָּׁה, וְאַחַר כֶּף כְּתוּב כִּי הוֹצִיא ה'. אֲלֵא סוּד זֶה אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים, זֶה הַשֵּׁם שֶׁהִגֵּן עַל מִשָּׁה וְעַל יִשְׂרָאֵל וְלֹא זֶה מִהֵם בְּגִלוּת, וְאַחַר כֶּף הַשֵּׁם הַעֲלִיּוֹן הוֹצִיא אוֹתָם מִמְצָרִים, שֶׁהָרִי הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ שֶׁהוֹצִיא אוֹתָם הִיָּה בְּסוּד הַיּוֹבֵל.